

# FINANCOVÁNÍ A PŘÍLEŽITOSTI K ZÍSKÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ

## SOUHRN

### TÉMATICKÉ VYMEZENÍ

Tato kapitola se zabývá získáváním finančních prostředků mimo ty, jež jsou poskytovány státem nebo místními úřady z rozpočtových zdrojů. Důraz je přitom kladen zejména na vytváření příjmů a žádosti o granty na jednotlivé projekty

### POLITICKÉ SOUVISLOSTI

Veřejné knihovny jsou většinou závislé na objemu finančních prostředků z rozpočtových zdrojů přidělovaných státem nebo místními úřady na 1 rok. Ve většině zemí se tento objem v porovnání s novou rolí, kterou služby knihoven mají hrát v souvislosti se využíváním nových médií a Internetu a také poptávkou po širším spektru informačních služeb, zvyšuje relativně velmi pomalu.

Řada veřejných knihoven zjišťuje, že může jen velmi obtížně pokrýt zvýšené náklady z finančních prostředků přidělovaných státem nebo místními úřady při plnění svých základních a tradičních funkcí bez nepřiměřených obětí. Záleží tedy na jednotlivých knihovnách, zda se rozhodnou hledat i jiné zdroje příjmů a jaké úsilí a strategii tomu věnují.

### DOPORUČENÍ PRO ÚSPĚŠNOU PRAXI

Různé způsoby, jak rozšířit základní rozpočet jsou v evropských zemích často v rozporu s různými regulačními systémy. Knihovny jsou tedy nuceny k získání potřebných financí zpoplatnit některé ze svých služeb či se účastnit výběrových řízení k získání finančních prostředků od organizací, které poskytují účelové dotace.

K pokusům knihoven o zajištění těchto finančních prostředků je využíváno různých strategií včetně formování konsorcií a přijímání pracovníků na plný úvazek, jejichž úkolem je finance obstarávat (fundraisers).

### ÚKOLY PRO BUDOUCNOST

Dlouhodobý dopad tendence knihoven záviset spíše na externích zdrojích financí je zatím nejasný. Organizace s dobrou vnitřní strukturou, zkušenými pracovníky a zavedenou spoluprací s různými organizacemi mají mnohem větší šanci na úspěch. Možná bude nutné udržovat určitou rovnováhu, aby se i slabší organizace mohly "chytit". Avšak tlak jednoho místního úřadu a knihovny na snížení úspěchu jiné knihovny může být hodnocen jako silný zásah do práv místních úřadů nakládat se svými fondy.

Nebezpečí, že stát či místní úřad budou hledat způsob, jak se vyhnout financování knihoven, které shromáždily značné částky peněz z grantů, se také musí brát v potaz. Zde bude asi nutný průzkum dopadu těchto snah během určitého období.

## TÉMATICKÉ VYMEZENÍ

Tato kapitola se zabývá získáváním finančních prostředků mimo ty, jež jsou poskytovány státem nebo místními úřady z rozpočtových zdrojů. Důraz je přitom kladen zejména na vytváření příjmů a žádosti o granty na jednotlivé projekty

## POLITICKÉ SOUVISLOSTI

Tato kapitola pojednává o zdrojích financování veřejných knihoven, a to státních / veřejný sektor/, interních, spojených s příjmy knihovny samotné / např. poplatky, různé druhy subskripcí/ a externích /granty, příspěvky, nabídky/.

Tyto zdroje finančních prostředků jsou sledovány v kontextu s:

- legislativními a regulačními požadavky na poskytování knihovních služeb
- určováním vlivu modelů financování na poskytování služeb

- vzrůstající roli veřejných knihoven v digitálním věku

Veřejné knihovny jsou stále, pokud se týká financování, velmi závislé na veřejném sektoru / státu či místním úřadu/, ale tento fakt se postupně mění. Financování veřejného sektoru, které těží ze zdaňování, je většinou statické, zatímco vedle toho existuje řada příležitostí ucházet se o granty či zpoplatnit netradiční služby.

Současně jsou veřejné knihovny vybízены ke zdůvodňování své existence i poskytovaných služeb; viz *Měření výkonů a nástroje hodnocení*

Nárůst v institucionálním či vlastním financování veřejných knihoven v Evropě byl mezi roky 1991-1998 pouze 16%. /Viz LibEcon/. Ve stejné době:

- příjem z poplatků a placených služeb vzrostl o 134%
- příjem ze speciálních finančních zdrojů o 133%.

Toto ilustruje stupeň, jakým se ve veřejných knihovnách po celé Evropě mění zdroje financování.

Knihovny potřebují konstantní úroveň financování, aby mohly plánovat základní náležitosti jako je např. nákup knih a ostatních dokumentů a zdrojů, údržba budov a počet zaměstnanců. Finanční prostředky jsou obvykle uvolňovány vládou přes místní úřady jako součást obecného zajištění financování těchto aktivit. Obvykle neexistuje žádná předepsaná norma pokud se týká částky či proporce, kterou knihovna má čerpat, i když pohyb státních obligací je v některých zemích sledován a kontrolován viz Audit Commission [http://www.audit-commission.gov.uk/publications/lfair\\_libraries-shtml](http://www.audit-commission.gov.uk/publications/lfair_libraries-shtml)

I když úroveň státního financování byla v minulosti potřebám knihoven adekvátní, požadavky a očekávání veřejnosti se mění. V posledních letech se zvýšila cena nových informačních služeb poskytovaných médii jako je například Internet, přičemž výše finančních prostředků zůstala nezměněna. Výdaje spojené s vytvářením webových stránek a digitalizací stále rozšiřují sféru knihovnických služeb, které veřejnost vyžaduje, ale také potřebu navýšení finančních prostředků.

Veřejné knihovny musí vytvořit a zavést nové programy a služby, aby uspokojily rostoucí požadavky svých uživatelů. To platí zejména o oblasti sociální politiky, viz /integrace do společnosti, vzdělání, participace, obchod, postižení, děti/ celoživotního vzdělávání, a vytváření služeb pro digitální oblast /objevování zdrojů, digitalizace, multimédia, služby "na míru". Veřejné knihovny se ocitají pod rostoucím tlakem pokud se týká poskytování zdokonalených digitálních služeb a zajištění odborných pracovníků, kteří mají znalosti a schopnosti s těmito systémy pracovat.

Veřejné knihovny jsou nuceny pracovat v prostoru vymezeném jejich legislativním zařazením a definicí knihovnických služeb. V některých zemích se od veřejných knihoven zákonem vyžaduje poskytování určitých "základních" služeb bez jakýchkoliv poplatků. Neexistuje žádná předepsaná a univerzálně akceptovaná definice základních služeb. Legislativa byla v mnoha zemích stanovena ještě před nástupem digitální éry.

Knihovny musí zvážit, zda potřebují (či nikoliv), zvýšit objem finančních prostředků některým /nebo všemi/ z těchto způsobů:

- Granty
- Outsourcing - hledání vnějších zdrojů
- Lobování státních či místních úředníků
- Ovlivňování veřejného mínění
- Formování spolků přátel veřejných knihoven
- Nadstandardní služby
- Zvyšování příjmů či zpoplatnění služeb

Výroční studie LibEconu ilustruje trendy ve financování knihoven.

## **DOPORUČENÍ PRO ÚSPĚŠNOU PRAXI**

### **ZDROJE PŘÍJMŮ**

Knihovny poskytují služby veřejnosti a někdy dokonce i komerčním organizacím, kterým je možné služby poskytovat za úplatu. Někdy jsou zpoplatněny takové služby, jako například poskytování technických informací, informací o firmách nebo půjčování potřebných materiálů jako např. audiovizuálních dokumentů.

Zákon nedovoluje vybírat členské poplatky například ve Velké Británii a v Řecku, ale dovoluje to například v Německu, Litvě, Nizozemsku, na Slovensku a ve Slovinsku. Země, které povolují členské poplatky, umožňují také zpoplatnění půjčování knih, i když tam existují obvykle výjimky či snížené sazby pro osoby s nízkými příjmy.

Tento zdroj příjmů zřídka pokryje náklady na služby, za něž jsou poplatky vybírány, bereme-li v úvahu všechny náklady. Většina uživatelů by zřejmě nerada platila plnou částku za takové služby, jako je například půjčování knih prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby či vyhledávání v on-line databázích.

Londýnská knihovna <http://webpac.londonlibrary.co.uk/> (čistě komerční a nezávislá výpůjční knihovna v Londýně), účtuje čtenářům 150 liber /240 EUR/ ročně. V porovnání s tím roční poplatek veřejných knihoven v Brémách je 21 EUR a v Kolině nad Rýnem 21 EUR, přičemž obě knihovny nabízejí různým skupinám čtenářů, jako jsou například děti a studenti, snížené ceny či výjimky. V Brémách účtují za výpůjčku 3 EUR, v Kolině 1,50 EUR za audiovizuální dokumenty.

Veřejné knihovny byly založeny s myšlenkou poskytování bezplatného přístupu ke knihám a ostatním materiálům hlavně pro ty, kteří nemají dostatek prostředků k tomu, aby si je zakoupili. To zůstává silnou inspirací pro mnoho veřejných knihoven a demokraticky zvolených zastupitelů institucí, které financují knihovny.

Metody vytváření zdrojů příjmů se tradičně opírají o :

- Poplatky za členství či roční předplatné
- Poplatky za výpůjčky knih
- Poplatky za výpůjčky audiovizuálních materiálů včetně videa, DVD a čteček elektronických knih
- Prodej učebnic pro děti, plakátů, map, hrnecků, dopisních papírů, floppy disků, pohlednic, čtecí brýlí apod.
- Výprodej starých fondů
- Poplatky za kopírování a vytisknutí dokumentů z počítače
- Pokuty za pozdní vrácení knih a ztracené či poškozené knihy
- Poplatky za přístup do digitalizovaných projektů v rámci knihovny
- Platby za dohled nad akcemi pořádanými v knihovně
- Prodej publikací týkajících se zejména místní historie, map a ostatních místních informací
- Pronájem místností a budov
- Poplatky za zhotovování kopií a fotografií z místních studijních sbírek
- Poplatky za obchodní /a jiné/ služby
- Přístup k Internetu
- Placení jiným knihovnám za meziknihovní výpůjční služby
- Prodej jídla a pití na půdě knihovny

Poskytování jistých služeb /např. školení týkající se využívání Internetu a služeb v oblasti obchodu/ soukromým osobám může také být zdrojem příjmů.

Jen pár knihoven má přístup ke všem těmto zdrojům příjmů. Knihovny se mohou setkat s omezeními legislativního charakteru, či takovými, jež se týkají celé řady služeb skutečně nabízených knihovnou. Finanční částky získané tímto způsobem musejí být také porovnány s náklady na tyto služby. Knihovny jsou vázány etikou veřejných služeb a existenci státních příspěvků omezovány ve vybírání poplatků od čtenářů, jež by pokryly náklady na činnost v plné výši. Mnohdy jim zpoplatnění určitých služeb není ani zákonem povoleno.

Zákon o veřejných knihovnách v Dánsku <http://www.emeraldinsight.com/librarylink/management/dec01.htm> jim povoluje zpoplatnit služby, ale jsou ze zákona povinny vyžadovat pouze "tabulkové" poplatky a nesmí zneužívat své pozice ke zvyšování cen komerčním institucím. Nesmí však vybírat poplatky za půjčování knih či předplatné. The Marketable Library Foundation /Nadace Tržní knihovna/ <http://www.cby.dk/marketablelibrary.htm> byla založena, aby pomohla dánským knihovnám fungovat v novém ekonomickém prostředí. Webová stránka obsahuje také kopii relevantní části Zákona o dánských veřejných knihovnách /v angličtině/.

## Externí financování

V minulé dekádě jsme zaznamenali nárůst " grantové kultury" v knihovnách, muzeích a archívech v mnoha zemích. Vlády, Evropská unie a jiné organizace či nadace se rozhodly poskytovat dotace na základě nabídky obsahující specifický návrh na projekt v souladu s podmínkami uveřejněnými poskytovatelem finančních prostředků. Finanční prostředky se běžně poskytují na základě výběru z návrhů projektů předložených k výběrovému řízení.

Jasná výhoda tkví v tom, že se tímto způsobem dá získat podstatná část potřebných finančních prostředků a dojde k pokrytí nákladů, které by finanční prostředky poskytnuté státem nebo místními úřady, v rámci ročního rozpočtu nemohly pokrýt.

Stát také často chápe tyto "soutěže o peníze" jako impuls vedoucí k zavádění inovací a vynalézavější, tržně orientované kultuře v místním měřítku. Organizace ve veřejném sektoru mají dva problémy: včas rozpoznat příležitost k získání grantu a úspěšný návrh projektu připravit.

Studie zpracovaná Univerzitou v Northumbrii ve Spojeném Království v roce 2001 došla k závěru, že:

- 73% knihoven, muzeí a archívů předložilo v rozmezí let 1997-2000 návrhy na jeden či dva rozsáhlé projekty
- Během stejné doby jen 3% knihoven nepředložilo návrhy na projekty, jež by nežádaly o částku vyšší než 150.000 EUR
- Mnoho institucí přistoupilo k této metodě z důvodu nedostatku finančních prostředků ze základních zdrojů financování
- Menší organizace s omezenými zdroji, počty zaměstnanců a odborným zázemím mohou mít pocit, že jsou z tohoto systému vyloučeny předem a je zde nebezpečí, že zaostanou
- Úspěch v tomto systému nezřídka závisí na kvalitě vedení organizace
- Úroveň vztahu mezi službou a mateřskou organizací /místním úřadem/ je při plánování projektu velice důležitá
- Organizace účastníci se tohoto procesu vykazují těsnější vztahy s partnerskými institucemi a okolím, současně může ale být spolupráce chápána jako další zdroj problémů
- Organizace podávající návrhy projektů vyjádřily znepokojení nad nereálnými termíny pro předkládání projektů, způsobem výběru, nepřesně definovanými kritérii, kvalitou a kompetentností výběrových orgánů, měněním cílů a účelů projektu, komplexním přihlašovacím formulářem a často neexistující zpětnou vazbou.
- Metoda výběrových řízení může obecně směřovat k oslabení vztahu mezi organizací a zřizovatelem ( stát, místní úřad)

### Identifikace příležitostí k získání finančních prostředků na základě předložení návrhu projektu

Tato kapitola se nesnaží vyjmenovat všechny existující zdroje fondů ve všech evropských zemích. Většinou je financování národní či regionální

záležitostí. Národní knihovnické asociace či příslušné státní orgány by měly být knihovnám hledajícím zdroje financování schopny poradit. Větší místní úřady často mají odbor či oddělení, které se zabývá hledáním zdrojů financování a přípravou návrhů projektů. Seznam odkazů je uveden na konci této kapitoly. Knihovnická asociace Velké Británie má například úvod do programů financování Evropské Unie na příslušných webových stránkách.

### Příprava úspěšného projektu

Profesionální příprava knihovníků by měla zajistit, aby byli dostatečně poučeni a ovládali přípravu úspěšných projektů či jednání o smlouvách o financování se soukromým sektorem. Návrhy totiž soutěží s mnoha dalšími a na každou výzvu obdrží příslušné instituce počet nabídek, který často převyšuje objemy nabízených finančních prostředků více než desetkrát.

Aby byla projekt úspěšný, musí:

- Převyšovat ostatní
- Uvést svůj cíl jasně a zřetelně
- Popsat, čím dosahuje požadovaných kritérií
- Uvést přesný plán projektu a popis jeho řízení

Knihovnám odesílajícím projekt za účelem získání finančních prostředků pomocí grantu by mohly být užitečné následující obecné zásady:

- Vítězné návrhy prokazují, že si předkladatel v úplnosti a pozorně přečetl zadání
- Úspěšný návrh předkládá řešení jednoho či více základních problémů, jež obsahuje zadání zveřejněné při vyhlášení veřejné soutěže. Tyto problémy jsou vždy podrobně vysvětleny a proto je nutno číst zadání pozorně a v úplnosti
- Návrhy projektů budou posuzovány podle kritérií uvedených v zadání.  
Příklady hodnotících kritérií se zaměřují hlavně na:
  - \* Průkaznost porozumění problému
  - \* Vhodnost použité metody a hodnocení vybraných technik
  - \* Zkušenosti instituce předkládající návrh
  - \* Propracovanost a detailnost pracovního plánu/rozvrhu
  - \* Adekvátní zhodnocení požadovaných finančních prostředků
- Projekt musí být založen na dobrém nápadu. Měl by odpovídat požadavkům v zadání, být originální, nabídnout reálné výhody pro organizaci a v širším slova smyslu i pro celou cílovou skupinu a prokázat rozsáhlé znalosti problematiky uvedené v zadání a práce či výzkumu, který byl již v minulosti v uvedené oblasti proveden.
- Hodnotící komise musí být přesvědčena, že je knihovna schopna projekt zvládnout. Návrh by měl obsahovat přesný plán a harmonogram projektu s uvedením cílů a detailů. Rovněž by měly být popsány zkušenosti a vymezeny funkce členů týmu jako argumentace pro to, že tým bude správně veden
- Vedoucí pracovníci projektu jsou důležití zejména tam, kde se na projektu podílí více spolupracujících organizací. Informace prokazující předchozí úspěšnou spolupráci se stejnou organizací či stejnými odborníky budou také pozitivně hodnoceny.
- Zadání se může také odvolávat na určité specifické standardy a projekt musí tedy popsat, jak je hodlá dodržovat nebo případně přizpůsobit.
- Některá zadání jednoznačně vyžadují rozsáhlý projekt /více než 150.000 EUR ročně/ ve velkém časovém rozpětí /většinou do tří let/. Jiná požadují skromnější částky - 10.000-15.000 EUR po dobu 6 měsíců či jednoho roku. Úsilí vynaložené na přípravu projektu a odpovědi na vyhlášení veřejné soutěže by mělo být přímo úměrné, dotaci, která bude k dispozici.

**Spolupráce** viz také Oddíl 2 – Směrnice pro řízení

Obecně vzato se kultivace a udržování širokého spektra vztahů se spolupracujícími organizacemi pro získávání finančních prostředků pomocí grantů přidělených na základě veřejných soutěží stává čím dál významnějším faktorem.

- Spolupráce se širokým okruhem odborníků znamená značnou výhodu, přičemž tyto odborníci mohou být dobrovolníci, soukromé osoby, z ostatních místních úřadů či jiného oddělení téhož úřadu.
- Zejména muzejní knihovny a archivy mohou v hledání zdrojů financování výrazně spolupracovat a ukázat tak strategický a systematický přístup k projektu, čímž posuzující komisi snadno zaimponují.
- Společensví uzavřená na jeden specifický projekt by měla být zachována a využita v případě zájmu o podobný projekt v budoucnosti.
- Výhodou se může ukázat také prohození vztahů k cílové skupině uživatelů, aby projekt včas zapustil kořeny v místní komunitě.
- Spolupráce v rámci společensví může ovšem také způsobit těžkosti, když má být návrh předložen v přesně určeném termínu či zajištěno přiměřené financování projektu.

## **Specialisté na získávání finančních prostředků**

Některé instituce zaměstnávají na plný úvazek specialisty, jejichž pracovní náplní je vyhledávání vhodných projektů a pomoc knihovníkům při přípravě projektů. Takovíto pracovníci jsou zodpovědní za postup při zpracovávání projektu a dohlížejí na všechny aspekty konkurzního řízení.

- Úspěch jejich práce je posuzován na základě částky peněz, kterou dokáží získat nad rámec své měsíční mzdy. Obvykle však získávají mnohem více.
- Tito pracovníci pracují nejlépe v kontextu s financováním své instituce jako celku, tedy ne jen samotné knihovny.

## ÚKOLY PRO BUDOUCNOST

Knihovny by měly zajistit, aby každá budoucí definice základních služeb spojená se státními dotacemi byla adekvátní současnému i budoucímu kontextu digitální knihovny, který odpovídá potřebám obce a občanům, kterým slouží.

Neexistuje žádná obecně aplikovatelná definice základních služeb; vymezený popis funkce veřejných knihoven není specifický a může se odkazovat jak na digitální tak tradiční zdroje. Digitální služby budou v budoucnu patřit mezi služby základní, což je dnes v některých zemích již fakt.

V současné době jsou veřejné knihovny všude na světě veřejně financované a takto to zřejmě do budoucna zůstane. Bohaté země si mohou dovolit veřejné knihovny dobře finančně zajistit a rozšířit tak rámec poskytovaných služeb. V zemích s nižšími podíly státu na finančním zajištění knihoven je financování rozšiřování a inovací služeb mnohem obtížnější.

Kdyby veřejné knihovny byly osvobozeny od regulací a omezení a bylo jim dovoleno získávat finance volněji než dosud, není jisté, kolik peněz by byly schopny shromáždit. Poplatky za členství a poplatky za půjčování by jistě přesáhly finanční možnosti mnohých uživatelů. Podstatně by se také zvýšila cena poplatků účtovaných za služby, za které platí uživatelé obvykle poplatky spíše formální (jako například v případě rezervací). Řada menších knihoven by nepochybně byla nucena zavřít, což by negativně ovlivnilo mnohé obce i nárůst společenského významu knihoven. Veřejné knihovny by ztratily důvěru a vliv na společnost jako takovou, který oceňují jak uživatelé, tak stát.

Je těžké odhadnout, zda se příspěvky státu pro knihovny v budoucnu zvýší. Mnohé bude záležet na tom, do jaké míry dokáží veřejné knihovny prokázat svůj vliv na ekonomické a kulturní otázky a potřeby. Existuje vysoká pravděpodobnost, že hledání dodatečných zdrojů příjmů se v blízké budoucnosti stane pro knihovny nevyhnutelným.

### **Budoucnost konkurenceschopných nabídek**

Výše popsaná metoda předkládání projektů nemůže sama o sobě knihovnám poskytnout dostatečný přísun financí pro veškeré jejich služby. Jejím hlavním přínosem je motivace ke hledání zlepšení činnosti pomocí různých projektů. V některých zemích však tato metoda převažuje a představuje nejdůležitější zdroj financování, což může mít pro knihovní služby neočekávané následky. Metoda předkládání projektů na základě výběrových řízení odměňuje ty, kteří umějí zpracovávat projekty a jejichž projekt obstojí, ale nerozděluje finanční prostředky na základě potřeby.

Zejména menší instituce nemusejí mít možnosti ani kapacity pro identifikaci příležitostí, přípravu a zpracování speciálních projektů a nemusejí disponovat dostatkem finančních prostředků k realizaci hotového projektu po skončení jeho externího financování.

Dokončené speciální projekty musejí být zachovány, což znamená, že vyžadují finanční podporu i po vypršení lhůty pro přidělování finančních prostředků v rámci příslušného grantu. S ohledem na neměnný státní příspěvek by měly knihovny v takovém případě zvážit přehodnocení priorit a potřebu přesunu části finančních prostředků z již existujících služeb do nových. V současné době je rostoucí externí financování pravděpodobně příčinou přechodu od půjčování knih k službám založeným na IT.

Organizace s dobrou pověstí, zkušenými zaměstnanci a zavedenými vztahy se spolupracujícími organizacemi mají velkou šanci vítězit. Možná bude nutné udržovat určitou rovnováhu, aby se i slabší organizace mohly "chytit". Avšak tlak jednoho místního úřadu a knihovny na snížení úspěchu jiné knihovny může být hodnocen jako silný zásah do práv místních úřadů nakládat se svými finančními prostředky.

Nebezpečí, že stát či místní úřad mohou hledat způsob, jak se vyhnout financování knihoven, které shromáždily značné částky peněz z grantů, je nutno brát také v úvahu. Zde může být nutný výzkum pozdějšího dopadu těchto závěrů.

## ODKAZY NA WEBOVÉ STRÁNKY

### Evropa

#### *EBLIDA*

udržuje webovou stránku, která informuje o příležitostech ke získání financí pro veřejné knihovny v Evropě včetně těch, které jsou poskytovány Evropskou komisí.

[http://www.eblida.orhttp://europa.eu.int/comm/secretariat\\_general/sgc/info\\_subv/index\\_en.htmg/funding/funding.html](http://www.eblida.orhttp://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgc/info_subv/index_en.htmg/funding/funding.html)

#### *Europa*

Tato webová stránka je průvodcem příležitostmi k získání dotací ve výběrových řízeních vyhlašovaných Evropskou komisí.

[http://europa.eu.int/comm/secretariat\\_general/sgc/info\\_subv/index\\_en.htm](http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgc/info_subv/index_en.htm)

The Gates Foundation

/Nadace Gates/

Poskytuje granty knihovnám sloužícím ekonomicky nevýdělečné sféře

<http://www.gatesfoundation.org/>

#### *EUCLID*

Tato webová stránka přináší novinky týkající se příležitosti k získání dotací pro evropské kulturní organizace. EICs /European Information Centres/ /Evropská informační centra/ by měla být schopna pomoci a poradit s příležitostmi k získání finančních prostředků a zdrojů informací.

<http://www.euclid.co.uk/>

#### *LIBECON*

LibEcon 2000 Millennium Study - Library Economics in Europe /LibEcon 2000 - Studie tisíciletí - Statistika evropských knihoven/

<http://www.libecon.org/millenniumstudy/default.asp>

### Dánsko

*Centrum pro marketingové knihovní služby, Aarhus*

Nadace, která pomáhá dánským knihovnám vyrovnat se s novými přístupy ke zpoplatňování některých služeb

<http://www.cby.dk/marketablelibrary.htm>

### Finsko

*Problémy financování veřejných knihoven ve Finsku*

[http://www.minedu.fi/minedu/culture/libraries\\_gateways.html](http://www.minedu.fi/minedu/culture/libraries_gateways.html)

### Německo

*Webová stránka veřejné knihovny v Kolíně nad Rýnem přináší seznam registračních a výpůjčních poplatků*

<http://www.stbib-koeln.de/nutzung/mitglied.htm>

*Webová stránka knihovny v Brémách přináší seznam veškerých poplatků*

<http://www.stadtbibliothek-bremen.de/service/home.php3?service=preise>

### Velká Británie

*The Bidding Culture and Local Government*

*/"kultura nabídek" a místní samospráva/*

Zpráva univerzity v Northumbrii

[http://online.northumbria.ac.uk/faculties/art/information\\_studies/imri/rarea/im/pubsec/bidcul/Bidding\\_Culture\\_Final\\_Report.pdf](http://online.northumbria.ac.uk/faculties/art/information_studies/imri/rarea/im/pubsec/bidcul/Bidding_Culture_Final_Report.pdf)

*Nadace "Loterie kulturního dědictví" poskytuje finanční prostředky organizacím pečujícím o kulturní dědictví a projektům, které jež se týkají také knihoven, muzeí a archivů.*  
<http://www.hlf.org.uk/>

*Londýnská knihovna*

Komerční knihovna v centru Londýna informuje o detailech poskytovaných služeb a registračních poplatcích  
<http://webpac.londonlibrary.co.uk/>

*NOF program digitalizace*

Informace o programu, který využívá státní loterie k podpoře digitalizovaných projektů ve Velké Británii  
<http://www.nof-digitise.org/>

*Resource*

Webová stránka Resource je věnována organizacím, které poskytují granty  
<http://www.resource.gov.uk/information/funding/00grants.asp>

*The Wolfson Public Libraries Challenge Fund*

*/Wolfsonův fond výzvy veřejným knihovnám/*

Částečně vládou financovaný fond, který poskytoval příspěvky na projekty veřejných knihoven.

<http://www.resource.gov.uk/action/dcmswolf/00dcmswo.asp>